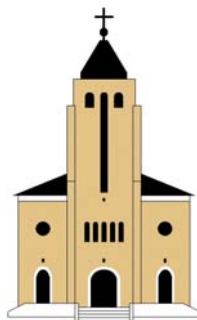

MUSTÁRMAG

Budapest-Pestszentlőrinc-Szemeretelepi Szent István Király Plébánia

ALAPÍTVÁ: 1992 • 2009/7. SZÁM • NOVEMBER 1.

A SZABADSÁGHARC ÜZENETE

1956. október 23 – november 4.

Az Amerikai Egyesült Államok Szenátusa 1990-ben meghallgatott egy kínai emberjogi aktivistát. Mister Harry Wu a következőket mondta:

„1956-ban 19 éves voltam, s Kínában éltem. Nem voltam párttag, nem végeztem semmiféle politikai tevékenységet. Mint első éves egyetemista szerettem a sportot, a tanulást. De kommunista rendszerben éltem. Minden nap szó esett a magyar felkelésről. Kezdetben minden nagyon zavaros volt. Később hallottuk a hírt, hogy a szovjet invázió, a Vörös Hadsereg leverte a felkelést. Természetesen nem jutott el hozzánk Nyugatról semmiféle tudósítás. De hallottuk, hogy nagy öldöklés folyt, és a kínai nép körében nőtt az ellenállás a kommunista párttal szemben. Ezt követően a kínai kommunista párt vitafórumot rendezett az eseményről, és megpróbálta egységesíteni az emberek gondolkodását. Részt vettem egy ilyen gyűlésen és felszólalásomban elmondtam: *Magyarország lerohanása a szovjet Vörös Hadsereg részéről sérti az internacionalizmust.* A helyi pártfőtitkár nekem szegezte a kérdést: *Hogy jut eszedbe az internacionalizmus megsértéséről beszélni?*

Néhány hónappal később megkerestek és azt mondták, ellenforradalmár vagyok. Mire én: *De hiszen csak egy kérdést tettem fel!*

– *Maga egyetért a burzsoá osztállyal* – hangzott a válaszuk –, *ráadásul katolikus. A katolikus vallás teljesen el van törölve. Maga tehát a kommunizmus ellen beszél, és ellenforradalmi tevékenységet folytat!* Két héttel később bejelentették, hogy életfogytiglani börtönre ítélek.

19 évet töltöttem börtönben. 1979-ben szabadultam. 1985-ben az Egyesült Államokba távoztam. Új életet kezdtem. Csaknem 50 évesen elhatároztam, hogy lezárom a múltat. Eddig nem beszéltem börtönélményeimről. Édesanyám öngyilkos lett, édesapámat ellenforradalmárként tartották számon, öcsémet is megölte a rendőrség.”*

A rendhagyó vezető-
cikk folytatódik
a 3. oldalon

AZ EVANGÉLIUMOK – III. RÉSZ

SZENT LUKÁCS EVANGÉLIUMA

A harmadik evangélium szerzője Lukács, antióchiai származású orvos. Pál tanítványa és kísérője, az első Palesztínán kívüli keresztény közösség tagja. Ő a szerzője az Apostolok Cselekedeteinek is. Evangéliumát Görögország, Achája tartományában írta a 70-es, 80-as években. Elsődlegesen a pogányokból kereszténnyé lett olvasókhoz szól görög nyelven. Írásainak pontossága gondos utánajáráásra, szépirodalmi stílusa pedig művelt emberre utal.

A korabeli írók szokása szerint ajánlással kezdi művét. Ez az ajánlás Teofilnak szól, aki tekintélyes közéleti személy lehetett. Megfogalmazza írásának célját is: meggyőzni az olvasókat a keresztény tanítás megbízhatóságáról. Sokan elbizonytalanodtak a hívők közül, hogy valóban a kereszténység az üdvösség útja, és nem rossz úton járnak-e? Lukács ugyan történetileg ad bizonyítékot az olvasóknak, műve ugyanakkor Üdvtörténet. Lukács folyamatosan hangsúlyozza, hogy az események a Szentírás jóvendőlései szerint folynak. Az ószövetségi párhuzamok a beteljesedés eljövételét vetítik elének.

A **„szegények evangélistája”** – Az evangélium kiemeli, hogy Jézus örömhíre a szegényeké, a kismizettekké, elesetteké. („Azért jöttem, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek.”) A gazdagoktól nem zárkózik el, de kiemeli, hogy a vagyon akadályt jelenthet az örömhír elfogadásában. Akinek keze és zsebe üres, az mindent Istentől vár.

Ezért „könnyebb a tevének átmennie a tűfokán, mint a gazdagnak bejutnia az Isten országába.” A dúsgazdag és a szegény Lázár példabeszéde csak Lukácsnál olvasható.

Az **„imádság evangéliuma”** – Az evangéliumban élénk tárul Jézus bensőséges, élő kapcsolata az Atyával és a Szentlélekkel. Jézusnak sok feladata mellett mindig van ideje az imára, az Atyával való találkozásra. Lukácsnál látjuk Jézust imádkozni keresztsége alkalmával, a Tábor-hegyén, a Getszemáni kertben, a kereszten és még sokszor a tömegtől visszavonulva.

A **„nők evangélistája”** – Az Ószövetség és Jézus korában a nők jogai korlátozottak voltak, alacsonyabb rendű munkát végezhetek. Jézus túllép ezeken a korlátokon. Lukácsnál találkozunk a tanítványok között nőkkel, akik közül volt, aki még a kereszt alatt is vele maradt. A feltámadás első tanúi is a kenetet hozó asszonyok.

Az **„irgalmasság evangéliuma”** – Lukács pogány családban nevelkedett, a keresztény tanítással felnőttként ismerkedett meg. A Mennyei Atya szeretete és irgalma érintette őt meg a legmélyebben. Ennek legszebb példázata a tékozló fiú története. A példabeszédben az édesapa a Mennyei Atya, az irgalmas és szerető Isten, aki élénk jön, hogy rádöbben sen bennünket az igazi otthonunktól való távolságra, és hazavigyen minket. Zakeus történetében a vámszedőt az Atya megelölegezett bizalma változtatta meg. Jézus a vele való találkozásor nem arra kérte őt, hogy változz meg, s majd elmegyek hozzád, hanem Jézus elment házába, és ettől ő megváltozott. Az irgalmas Isten a legkétségbeejtőbb helyzetben is az emberhez hajol.

D. M.

Kedves Testvérek!

Az 1956-os magyar forradalom nem csak Magyarországról szól.

Forradalmunkat ugyan leverték, majd pedig megtorlás következett. A kommunista diktatúra őrjöngése sokakat megölt, megkínzott, börtönbe vetett. Mansfeld Pétertől Nagy Imréig, Szabó János gyári munkástól Mindszenty József bíborosig, sokan az életükkel vagy a szabadságukkal fizettek az igazságért. Az igazságot elhallgatni, lehazudni azonban csak ideig-óráig lehet.

Magyar népünk számára a forradalom olyan nemzetközi elismerést szerzett, amilyenben az 1848-as szabadságharc óta nem volt részünk. S a véráldozat nem volt hiábavaló. A forradalom és annak leverése a kommunista ideológia óriási erkölcsi hitelvesztését és visszafordíthatatlan meggyengülését eredményezte, itthon és az egész világon. 1956 után nem lehetett többé nem tudomásul venni, hogy a Szovjetunió és a fennhatósága alatt álló országok politikai rendszerei, valójában nemzetellenes, korrupt és hosszútávon életképtelen diktatúrák. A magyar forradalomnak ez a nemzetközi hatása nagyban hozzájárult a Szovjetunió és az egész keleti blokk válságához és végső bukásához.

Ezekben a napokban megemlékezünk az '56-os forradalomról és annak kései gyümölcséről is. Hiszen 1989-re megérett az '56-os szabadságharcunk vetése. Húsz évvel ezelőtt, 1989. október 23-án megtörtént a Magyar Köztársaság kikiáltása. Hosszú idő után ismét szabad választásokat tartottunk. Antall József, az első szabadon választott miniszterelnökünk bejelentette: 1991 végéig országunk kilép a Varsói Szerződésből, ami a szovjet katonai blokkhoz kötött minket. Nem hullattunk krokodilkönnyeket Viktor Silov altábornagy után, mikor 1991. június 19-én mint az utolsó szovjet katona, elhagyta Magyarországot.

Szabadságharcunknak ma, húsz évvel a rendszerváltás után is üzenete van. Úgy látszik, az igazi szabadságért minden kornak meg kell küzdenie. Ma nem egy idegen hatalom katonái ellen kell küzdenünk. Mai küzdelmünk inkább szellemi síkon zajlik. **Miért kell ma harcolnunk, mi ellen kell felemelni szavunkat?**

Harcolnunk kell az igazi szabadságért, s küzdeni a „**mindent szabad**” hazugsága ellen, ami szabadság helyett szabadosságba dönt minket. Fiataljaink körében is terjed az erőszak, a drogok használata; sokuk lelkét a céltalanság, a kilátástalanság szomorú érzése keríti hatalmába.

Harcolnunk kell az igazságért, s küzdeni a „**minden relatív**” hazugsága ellen. Küzdeni kell az emberi élet védelméért, annak minden szakaszában. Öregeinkért, betegeinkért, megfelelő orvosi ellátásukért, a gyereket váró kismamáinkért s a magzatokért, óvodáinkért, iskoláinkért, a fiatalokért, s tisztességes oktatásukért-nevelésükért. Síkra kell szállni munkahelyeinkért és a becsületes munka védelméért, a családjaink egységéért, megmaradásáért.

Ez a harc más jellegű, mint amit elődeink a szovjet tankokkal vívtak, de ugyanolyan elszántságot igényel, s a tétje is hasonló: gyermekeink, családjaink, hazánk jövője. Az '56-os magyarok hősie felelősségvállalásának és hazaszeretének példája adjon erőt a küzdelemhez, amit az életért, az igazságért és az igaz szabadságért ma kell megvívniunk!

C. Zs.

NOVEMBER

November hagyományos magyar neve *Szent András hava*. Jeles nap a hónapban Mindenszentek. Az ünnep célja, hogy az összes szentet – nem csak azokat, akiket az egyház hivatalosan szentnek nyilvánított – közös napon ünnepeljük. Az ünnepet Keleten már 380-ban megtartották, és az összes vértanúra emlékeztek ezen a napon.

A hónap jeles alakja **Szent Asztrik Anasztáz bencés szerzetes püspök**. Életrajzában vannak a történészek által ismeretlen részei, de a korabeli fennmaradt forrásokból élete számos fontos korszaka megismerhető. Származása vitatott, de nekünk magyaroknak jelentős személyiség, mert a magyar egyház születésének egyik legfontosabb alakja.

996-ban Szent Adalberttel – aki Szent Istvánt bérálta és a trónörökösnek lelkivezetője volt – érkezett Magyarországra, Szent István hívására. Már előtte is Szent Adalbert mellett volt Magdeburgban, Rómában, Prágában és Mainzban mint szerzetes, a források hol Asztrik, hol meg Anasztáz néven szerepeltetik. 997-ben vagy 998-ban monostoralapítás céljából költözött a pécsváradi királyi udvarházba. Asztrik rövid ideig a z ország déli vidékein tértett, majd ezt a munkát félbeszakítva kap-

ta Szent Istvántól a feladatot, az igazi, nagy küldetést: menjen Itáliába és kérjen felségjegeket a római pápától a fejedelem számára. Asztrik az 1000. év karácsonya előtt érkezik meg a koronázási jelvényekkel. Esztergomban 1000 karácsonyán Istvánt királlyá koronázzák. Ezután kezdődik meg az államalapítás és az egyházszervezés nehéz munkája, a kettő szorosan egybefonódik. Az egyházszervezet kiépítésében Asztrik – ekkor már pécsváradi apát – jelentős szerepet kap. 1001 nagyböjtjén ismét II. Szilveszter pápához utazik immár István király írásbeli kérésével, melyben a király a pápa támogatását és

jóváhagyását kéri a magyar egyházi szervezet kiépítéséhez. A pápa néhány napi tanácskozás és gondolkodás után a kérelmező Szent Istvánt „apostoli hatalomban” részesítette, Esztergomot pedig a magyar egyház élére állította mater et caput (anya és fő) minőségben. Asztrik hazaérkezése

utáni életéről így ír Török József: „Hartvik győri püspök Szent István életrajzában az esztergomi egyház megszervezésének ismertetése után a következőket írja. „A kalocsai püspökség vezetésével pedig a már említett tiszteletre méltó Asztrik apátot bírta meg, akit kánoni választás után püspöki méltóságra emeltek, és püspöksüveggel is föl-

ékesítettek. Ennek tanácsából a többi püspöki széknél gondját és ellátását is szerzetes atyákra bízta (a király):” A szerző, Hartvik nem marad adós a magyarázattal sem, hogy a főntebb mindössze püspökként említett Asztrik ezután miként lett érsekké. Domonkos, az első esztergomi főpap hamarosan meghalt, őt a Radlával azonosított Sebestyén követte, aki a Szent Márton-monostorból a magyar egyház élére került. A győri püspök így folytatja: „Az Isten azonban azt sanyargatja meg, akit fiává fogadott. Ezt a Sebestyént is egy időre megfosztotta szeme világától, hogy kipróbálja türelmét. Hogy azonban a hitben még csak báránykákból álló nyáj pástor vezetése hiányában le ne térjen a helyes útról, a római pápa beleegyezésével a már többször is említett Asztrik kalocsai püspököt rendelte az ő helyébe. Azután három esztendő múlva Sebestyén visszanyerte szeme világát Isten kegyelméből. Így az apostoli szék tanácsára ismét átvette püspöki széket, és Asztrik pedig saját kalocsai egyház-

megyéjéhez érseki palliummal tért vissza.” Asztrik tehát a személyének szóló ideiglenes hivatal jelvényét diadalmasan megtartotta, sőt intézményes formában sikeresen átörököltette saját főpapi székére, amely néhány évnyi püspökség után érsekséggé lett.”

Asztrik érseki mivoltát nem lehet kétségbe vonni, mert több korabeli forrás így említi. Amit még Asztrik életéről pontosan tudunk, hogy részt vett a bambergi dóm 1012-ben történt felszentelésén.

„A továbbiakban Asztrikról hallgatnak a források, hacsak nem ő az, aki Anasztáz néven 1007-től esztergomi érsekként ténykedett. Halálának föltételezett éve 1034.” – írja Török József. A Kalocsán feltárással került első székesegyházban talált érseksírt többen Asztrik érsek sírhelyének tartják.

Forrás: Török József: A tizenegyedik század magyar egyháztörténete, Mikes Kiadó, Budapest 2002.

K.E.

REJTVÉNY

Ebben a számunkban írunk Taizéről, illetve a taizéi énekekről. E havi rejtvényünkben két ismert taizéi ének szavai keveredtek össze. Beküldendő a szavakból összeállított két taizéi dal szövege.

▼▼▼	félj	ne
aggódj	ha	ne
alleluja	Isten	ne
az	jó	sírj
az	jó	tiéd
bánkódj	jósága	tiéd
bizakodjatok	már	Úr
bizakodjatok	minden	Úr
éltet	Ne	▲▲▲

Beküldési határidő: november 23. A megoldásokat a mustarmag@yahoo.com címre vagy a plébániára kérjük.

Az előző havi rejtvényünkre igen sok helyes megoldás érkezett. *Megfejtőink voltak:* Tar Jánosné (Marika), Keppinger Boglárka, Kollányi Judit, Kovács Ernő, Mayer Áron, Pomogács Tamás, Árvai Ilonka néni, Vig Rózsika néni. – Közülük sorsoltuk ki azt a három személyt, akit ebben a hónapban jutalmazunk. *A szerencsés nyertesek: Mayer Áron, Kollányi Judit és Árvai Ilonka.*

Szívből gratulálunk, ajándékukat természetesen személyesen kézbesítjük.

AZ ELSŐ ŐSZI KIRÁNDULÁS

*Pilis,
2009. szeptember 26.*

Szeptember utolsó szombatján túrázni mentünk a Pilisbe. 22 fős csapatunk 5 autóval érkezett Pilisszentkeresztre. Útközben láttunk egy elütött őzet az út mellett.

Rövid bemutatkozás és az útiterv megbeszélése után elindultunk. Első megállónk rögtön a túra legmagasabb pontja is volt egyben. 756 méter magasan voltunk a rakétasilóknál, amit az oroszok azért hagytak itt nekünk, hogy a túrákon megnézhessük ezeket ☺. Érdekes volt a sok sötét terem, ajtó nélküli garázs, a vaslétrák, és a visszhangzó betonfalak.

Itt még csak szólót ettünk, mert a nagyobb lakmározást máshol szerettük volna megejteni. Hogy ezt megtehessek, kerestünk egy megfelelő erdőrészt, ahol a földön

ülve ettük (szokásunkhoz híven) a közbe adott szendvicseket, almákat, és egyéb finomságokat. Zsolozsmáztunk egyet, és indultunk is tovább. Hogy ne legyen annyira egyhangú a gyaloglás, nem csak beszélgettünk, hanem mindenféle fejtörő fel-

adatot oldottunk meg, amik igazából nem is voltak olyan nehezek, mint amilyeneknek tűntek, csak nem tudtunk elég logikusan gondolkodni. Egyre több ember jött szembe velünk. Amikor megláttuk a kilátóhelyet, megértettük, hogy miért. Mindannyian a szép kilátásban gyönyörködtek, ami a Dunakanyarra és a mellette húzódó dombokra nyílt. Ekkor már Dobogókőn voltunk. Később találtunk egy vendéglőt, és mivel kicsit elfáradtunk, leültünk tanakodni, hogy menjünk-e tovább rögtön, vagy pihenjünk egy kicsit. Továbbmentünk. A kisebbek felmásztaak egy kis sziklára, ezért odamentünk mi is. Meglepődtünk, amikor megláttuk, hogy mekkorák valójában ezek a sziklák. A másik oldalon ugyanis több tíz méter magasak is voltak. Innen egy könnyű szakaszon ereszkedtünk le már aszfaltozott úton.

A túrán végig a jó hangulat uralkodott. Mikor visszaértünk a kocsikhoz, fájó szívvel búcsúztunk el egymástól és már kezdtük tervezni, hogy mikor is legyen a következő ilyen túránk, amire ismét mindenkit várunk szeretettel!

M. E. és D. D.

ISMÉT IFJÚSÁGI BÁL

*Don Bosco ház,
2009. október 16.*

Elérkeztünk várva várt őszi bálunkra, amit a Don Bosco házunkban tartottunk. A mi

plébániánk szervezte a bált, a soroksári barátaink jöttek segíteni nekünk. Mi 6 órára mentünk, a bálozók 7 órától érkeztek. Szinte el sem hittük, de az összes belépőjegy elfogyott. (Ilyen sokan még soha nem voltunk ☺.) Már belépéskor találkozhattak a résztvevők a szervezők legvadabb újításával-a hölgyek karjára köthető táncrenddel, ami nagyon hasznosnak bizonyult, mivel az első táncoknál jelentős nyomást gyakorolt a bátortalan fiúkra, hogy kérjék fel a lányokat. Bár többeknek csalódást

okozott a szalaggyűjtés (természetesen csak fiúknak), azt hiszem, a lányok nevében mondhatom, hogy felkérések szempontjából az akció igen sikeres volt.

Egyre többen lettünk, és egyre vidámabb lett a társaság. Örömmel köszöntöttük régi és új ismerőseinket. A zenét a jó hangulathoz Boda Peti barátunk szolgáltatta. Olyan sokat táncoltunk, hogy észre sem vettük fáradtságunkat. A forró hangulat miatt sokan kimentek a hűvösbe levegőzni vagy esetleg beszélgetni. Ilyenkor legtöbbször nem gondolt arra, hogy ennek következménye lesz, például egy egész heti köhögés.

Ha esetleg valaki még nem tudott mambózní, vagy nem tudta milyen a zsidó tánc, annak lehetősége volt ezeket is megtanulni. Bár a szökdéléseknél néha egymás sarkát tapostuk, azért a hangulat nagyon jó volt ☺. A mambó tanításnak is nagy sikere volt, a helycserés fordulatig mindenkinek nagyon jól ment.

Az est egyik fénypontja a tombola volt. Voltak kivételesen szerencsés emberek, akik egyetlen tombolájukkal, a belépőjükkel nyertek kókuszdiót, tortát, meg csipogós gumikacsát. Volt még hosszú zokni, női piperetáska, nyakkendőbe öltöztetett ananász, bor nyakkendőbe bugyolálva, méhecskés csengő, és persze a SÜN torta. ☺

Az est fénypontja a gyertyafényes keringő volt. Minden táncoló pár a kezében égő gyertyával táncolt. Ennek mindig nagyon jó hangulata van, és látványra is nagyon szép. A sok gyertya fénye világítja be az egész termet. A keringő után a limbótánc kicsit felrázta a társaságot, mindenki hangerősen énekelve és táncolva próbált átjutni a seprűnyél alatt. Azt hiszem ezt a táncot a legtöbben nagyon élvezték, ezért a zenét

TAIZÉ:

1940-ben az akkor 25 éves evangélikus vallású *Roger testvér* elhagyta Svájcot, és Franciaországban telepedett le, ahonnan édesanyja is származott. Ekkor már megérlelődött benne a döntés, hogy közösséget alapítson. A kor feladatát is biztosította: jövőben dúlna a 2. világháború, sok volt a rászoruló.

Roger testvér egy kicsiny, akkor még a közvélemény számára ismeretlen nevű kis francia faluban, Taizében telepedett le. Kölcsönből sikerült házat vásárolnia, és az igen szerény körülmények ellenére menekültek sokaságát fogadta be ez a kis porta. Roger testvér nővérét hívta segítőtársnak. Imádságos életét ekkor még egyedül élte: a befogadottak között más vallásúak és nem hívők is voltak, irántuk való tapintatból a testvér egyedül imádkozott, énekelni pedig gyakran a közeli erdőbe ment. A ház ténykedése azonban nem maradt titokban. 1942-ben el kellett menekülniük, csak 1944-ben térhettek vissza Taizébe.

egy ökumenikus találkozási hely

Roger Schutz közösségének elsődleges célja a felekezetek közötti megbékélés, valamint azt is fontosnak tartotta, hogy a protestáns egyházak is visszatáljanak a szerzetesi élethez. Az ökumenikus közösség első tagjai 1949 húsvétján tettek örök fogadalmat Fogadalmuk lényeges pontjai: cölibátus, a közösségben élt élet és az egyszerűség. A rend regulája 1953-ra készül el. Az 50-es évektől missziós csoportokat, „fraternitásokat” küldenek a világ elmaradott államaiba. 1969 óta katolikusok is tagjai lehetnek a közösségnek.

A közösség ugyancsak az 50-es évektől fogad „vendégeket”. Olyan, többségükben fiatal embereket, akik egy-egy hétre bekapcsolódnak a közösség életébe, mindenekelőtt az imádságos életébe. A közösséggel való találkozás másik lehetősége az európai városokban szervezett találkozókra való részvétel: ilyen regionális találkozó volt október végén Pécsen is, ahol plébániánkról is többen ott voltak. A taizéi közösség sajátos imagyakorlatai mára elterjedtek az egész világon. Ezeket a meditatív jellegű énekeket mi is gyakran énekeljük szentmisénkben, az egyszerű szövegek többszöri ismétlése alkalmat ad a benne foglalt gondolat mélyebb megértésére.

A közösség ökumenikus törekvéseinek sikerét igazolja, hogy Roger testvér részt vett pl. a II. Vatikáni Zsinaton, de többször találkozott pápákkal, II. János Pál személyesen is ellátogatott Taizébe.

Roger testvér merénylet áldozata lett 2005-ben. Halála óta Alois testvér vezeti a közösséget.

N. Gy.

3-szor egymás után kellett lejátszani. Anynyira jó volt a hangulat, hogy a vezetőség csak hajnali kettő fele fúvatott takarodót, jobban mondva rendrakást. Szerencsére nem csak együtt mulattunk, hanem a buli utáni takarításból is nagyon sokan kivették részüket.

Nem tudom lehet-e ezt még fokozni, de legalább ilyen jó legyen a következő is. Köszönet minden szervezőnek a munkájáért.

M. G. és T. D.

REGIONÁLIS TAIZÉI TALÁLKOZÓ

Pécs,

2009. október 23–25.

Annak idején, általános iskolás koromban nagyon sok taizéi éneket énekeltünk a közös imádságaink során. Akkor még nem foglalkoztam ezek értelmével: miért kell egy két-három sorból álló éneket legalább hússzor megismételni? Mit jelent a dalok sorszáma előtti „T” betű? Miért van több nyelvre lefordítva minden szerzemény? Később, kamasz koromban már hallottam valamit Roger testvérről; a kis francia faluról, a Taizéről elnevezett ökumenikus közösségről, de a pécsi találkozóig még mindig nem sikerült átéreznem ennek az imaformának a lényegét.

Nemzeti ünnepünk reggelén indultunk el az esperes kerület több plébániájával egy csapatot alkotva Pécsre, a Regionális Taizéi Ifjúsági Találkozóra. A vonaton a közös találkozókról, bálókból már jól ismert imrei, soroksári és „főplébes” arcok fogadtak bennünket. Még az is könnyen megtapasztalhatta a D-KIM-es* életérzést, aki csak nemrég csöppent bele ebbe a középiskolás

hittanosokból verbuválódott, plébániákon átívelő, összetartó közösségbe.

Kora délután érkezünk meg Baranya megye székhelyére, ahol sajna egy kissé elhúzódtott a regisztrációnk, így le kellett mondanunk az aznap délutáni programokról. Két plébánia közössége fogadott be bennünket. Minden családhoz általában 2-3 résztvevő lett elszállásolva. Mi egy nagyon kedves, több generációból álló családhoz kerültünk, akik először nagyon meglepődtek, hogy nem kislányok vagyunk (ugyanis ők nem fiúkra számítottak). Az első sokkhatást kiheverve azután olyan vendégszeretben lehetett részünk, amellyel egyetlen elnöki lakosztály sem érhet fel. Innen indultunk a hétvége eseményeire.

Az iskolában elköltött közös vacsora után átsétáltunk a találkozó egyik legfőbb helyszínére, a város sportcsarnokába, ahol egyszerre imádkozott és énekelt a 2-3000 lelket számláló tömeg. Kaptunk egy énekes lapot, amelyen minden énekszöveg legalább 5-6 nyelven szerepelt. Ekkor döböntem rá, hogy mennyire nemzetközi ez a taizéi kö-

zösség. Bár a dalszövegek minden nyelven másképp hangzanak, a dallam és a szöveg értelme ugyanaz. Sokan érkezünk ide. Sokféle helyről és sokféle élethelyzetből. Mindannyian egy kicsit mások, egyediek vagyunk. De volt valami közös bennünk: a közös ima, az ének, a pillanat, amikor egyszerre több ezren csendesedtünk el, hogy ebben a csendben elmélkedhessünk arról, hogy miért is jöttünk ide, és mit is akarunk mondani annak, akinek a keresztyére hajtjuk a fejünket legalább fél óras sorban állás illetve térdelés után. Egy kívülálló számára nem lehetett nagyon érdekes ez az együttlét: unásig ismételt énekek, elcsendesedés, térdepelés. Hol vannak a jól megfogalmazott előadások, tanúságtételek? A lényeg azonban minden ember szívében fogalmazódott meg, amelyet azután hazavihetett útravalóul a hétköznapokba.

Másnap reggel mindenki a plébániájára sietett, ahol a reggeli ima után kiscsoportokban beszélgettünk az egységről az életünkben, a közösségeinkben. Hogyan valósul meg, és milyen problémákkal kell

szembenéznünk a kapcsolatainkban? Voltak csoportok, ahol angolul vagy németül folyt a diskurzus. Akadt olyan csapat is, ahol egyszerre négy nyelvre próbálták lefordítani az elhangzottakat, de ez nem gátolt meg minket az eszmecsereben.

A programok között szerencsére jutott idő a városnézésre is, bár a város több pontján csak elképzelni tudtuk, hogy milyenek lesznek majd Európa kulturális fővárosának megújult közterei, utcái.

Délután a közös cukrászadalátogatás után indultunk a fakultációkra. Sok elfoglaltság közül lehetett választani: meg lehetett ismerkedni a vakok és a cigányok életével a hit fényében, egyházzenei koncerten vehettünk részt, és egyéb vallásos témák mellett teremtett világunk védelméről is hallgathattunk előadást.

Vacsora után újból a sportcsarnokban gyűltünk össze, ahol meghallgathattuk Mayer Mihály pécsi püspökatyá és Alois taizéi szerzetes testvér hozzánk intézett sza-

vait. És természetesen folytatódott az imádságos és énekes lelkületű együttlét.

Vasárnap délelőtt mindenki a szállásadó családjával együtt vett részt a szentmisén. Ezután kis szabadidős elfoglaltság, ebéd következett ideiglenes lakhelyeinken. A székesegyházban tartott záró ima előtt elbúcsúztunk a vendéglátóinktól, akiktől testi és lelki útravalókat, szeretetteljes emlékeket kaptunk. Az imádság során mindenkinél volt egy kis szalmagyertya, amely a bennünk lévő fényt, a Világ Világosságát jelképezte. Sajnos nem maradhattunk ott a befejezésig, mert már indult haza a vonatunk.

Örülök neki, hogy a „dél-pesti kemény-mag” ezúttal nemcsak pusztán egy jól sikerült nyári tábor vagy bál élményével lehetett gazdagabb, hanem el is tudott csöndesedni, és mélyebbé, letisztultabbá válhatott a Krisztusba vetett hitünk.

F. Z.

* D-KIM = Dél-Pesti Katolikus Ifjúsági Mozgalom

Tompa Nándor tisztelendő atya emlékére

A történet 1956 karácsonya előtti. Akkoriban a 9. évet töltöttem be, és egy kicsi kápolnában, a 8. kerületi Tömő utcai Béke Királynéja Kápolnában ministráltam. A tisztelendő atya, Tompa Nándor, a feloszlatott Regnum Marianum papjaként szolgált a kápolnában, ahol sokan voltunk ministránsok (emlékezetem szerint 36-an). Mi voltunk a Szent Tarzícusz család – így hívta az atya a ministránsok csoportját.

A forradalom leverése után külföldi segélycsomagok érkeztek az egyházközség megsegítésére, főként ruhák és élelmiszer. Volt a szétosztandó csomagok között egy pár nagyon szép, jó állapotú gyermekcipő is, ami épp az én méretem volt. Szerettem volna, ha az enyém lehet, akkor ugyanis semmilyen ruhám, cipőm nem maradt meg, csak az, ami az óvóhelyen rajtam volt, ugyanis a lakásunkat akna találta el, és romba dőlt. Jó lett volna télen egy meleg cipő, de rajtam kívül még ketten is meg szerették volna kapni. Emlékezetem szerint ők nem kerültek olyan helyzetbe, mint a mi családunk. A többiek jelentkezését látva visszaléptem az igényemmel, nem akartam versenyezni egy pár cipőért. Az atya, aki ismerte körülményeinket úgy döntött, hogy hármunk neve bekerül egy sapkába, és a kihúzott név tulajdonosa kapja meg a cipőt. Ez ellen erősen

tiltakoztam, mondván úgysem én leszek az, akinek a nevét kihúzzák. Az atya biztató, kijelentette, hogy higgyem el, a cipő az enyém lesz. Tiltakozásom ellenére az ő szigorú döntése alapján nevem mégis bekerült a sapkába. Egy kívülálló ministránsársunk húzott nevet. Az én nevem volt a cédulán.

Akaratosságom, hitetlenségem arra készítette az atyát, hogy a másik két nevet is megmutassa, s így bebizonyítsa, valóban igazságosan történt a sorsolás. Szégyenemben elsírtam magam és megtanultam, hogy nem lehetek kishitű az életem során.

Ez a történet még 53 év elmúltával is él bennem Tompa atyára emlékezve. Köszönet és hála érte.

V. K.

Zoli atya, aki hatással volt rám

Néhány éve egy Testvérek koncerten voltam, ahol ismerős hang ütötte meg a fületem. A fiatalember épp bemutatkozott valakinek Papp Zoltán néven. Rögtön megismertem, odamentem hozzá és megszólítottam. Ő is azonnal rám ismert, beszélgetni kezdtünk. Hamar kiderült, hogy épp a mi kerületünkben szolgál diakónusként. Ismeretségünk még a bérnálosi előkészítón kezdődött, a Szentlélek évében a Szentlélek templomban együtt bérnáloztunk.

Újbóli találkozásunk idején én épp hátat fordítottam az egyháznak, nem jártam

templomba, zárkózottá váltam, de a Jóistenrel való kapcsolatomból azért nem szűnt meg. Ebben az állapotban ért a találkozás, aminek nagyon örültem, de ettől nem változott meg egy csapásra az egyházhoz való viszonyom. Ugyanebben az évben meghívást kaptam a lányok lelkigyakorlatára a főplébániai nővérekhez. Jó volt a társaság, jól is éreztem magam, de a lelkeimet még nem érintette meg. A következő nyáron szentelték pappá Zoli atyát, a Főplébánián bemutatott első szentmiséjére elmentem; nagyon szép mise volt. Osztottam örömeiben. Ettől kezdve néha elmentem misére, tudtam, hogy utána egy kis beszélgetésre is lehetőség nyílik. Év végén újra meghívást kaptam a nővérek lelkigyakorlatára, ami ezúttal igen nagy hatással volt rám. Külön öröm volt számomra, amikor megtudtam, hogy

a lelkigyakorlat záró szentmiséjét Forró Józsi atya és Papp Zoli atya tartják. Ezen a misén már tudtam, hogy vissza kell térnem az egyházhoz, de az is világos volt a számomra, hogy új életemhez szükségem van egy lelki vezetőre. Imádságban a Jóistenhez fordultam, Ő Zoli atyát küldte nekem, aki azóta is a lelki vezetőm. Természetesen fontos nekem, hogy életem minden fontosabb kérdését megbeszéljem vele. Vele osztottam meg először, hogy megismerkedtem azzal a fiatal emberrel, aki azóta már a férjem. Zoli atya esketett minket, az első gyermekünket is ő keresztelte. A férjemnek is ő lett a lelki vezetője. Most várjuk második gyermekünket. Közben Zoli atyát áthelyezték a Bazilikába, de lelki atyánk természetesen továbbra is ő maradt.

K. Z. D. A.

HITÉLET

KÉT XX. SZÁZADI VÉRTANÚ

A vértanúság különös érték, különös kegyelem. Egyházunknak nem csak korai évszázadaiban, hanem napjainkig vannak vértanúhalált elszenvedett hitvallói. 20. századi magyar történelmünkben is jelen vannak azok a vértanúink, akiknek mély istenhite, hiteles élete, Isten ügyéért vállalt áldozata példát mutathat mindannyiunk számára. Néhányan közülük már a boldogok sorában vannak, másoknak boldoggá illetve szentté avatási ügyei folyamatban vannak.

Előző számunk rejtvényében hibásan jelent meg *Boldog Romzsa Tódor* neve. A nyomda ördöge és figyelmetlenségem vezetett ehhez a hibához. Romzsa püspök iránti

tiszteletből, és előző havi hibánk kiigazításául most egy hosszabb szövegben mutatjuk be a püspök úr példás életét. Köszönet mindenkinek, aki figyelmeztetett a nyomdahibára, különösképp pedig Kollányi Juditnak, aki részletesebb életrajzot is csatolt figyelmeztetéséhez. (A nyomdahibát valóban nagyon sajnálom, ugyanakkor igen jó érzéssel töltött el, hogy kiderült, a közösség milyen figyelmesen olvassa a Mustármat. Kérem, hogy továbbra se lankadjon az odafigyelés, és bátran hívják fel figyelmünket az esetleges tévedéseinkre, sajtóhibáinkra.)

N. Gy. ▷

■ BOLDOG ROMZSA TÓDOR VÉRTANÚ

Görög katolikus püspök volt Kárpátalján, az ungvári, illetve a munkácsi székesegyházban.

Amikor a szovjetek hatalomra kerültek, a pravoszláv egyház behódolt, Moszkva uralma alá hajtotta fejét. A görögkatolikusság veszélyt jelentett, mert számukra Róma volt az iránymutató. A szovjetek félték ettől, szerették volna a görög katolikus egyházat beolvasztani a behódolt görögkeletibe.

Rómának már korábban sejtelmek lehettek a politika kerekének várható fordulásáról, mert Romzsa Tódort, a római Collegium Germanicum et Hungaricumban, illetve az ugyancsak római Collegium Russicumban nevelkedett kispapot XII. Piusz igen fiatalon szentelte püspökké.

Tódor püspököt a szovjethatalom se diplomáciával, se vesztegetéssel, se rászédéssel, se hamis vádakkal, se zsarolással nem tudta rábírnai a behódolásra. Hajlíthatatlan volt, bár tudta, hogy életébe fog kerülni. Az Olajfák hegyének érzése kínozza őt is, de vállalta, tudatosan. Krisztustól tanult bölcsességgel nyilvánította ki, hogy amivel az államnak tartoznak, azt megadják az államnak, de a hitükkel csak az Istennek tartoznak, és ebben Istentől kapott szabadságukat senki nem korlátozhatja.

Megvádolták, hogy a galíciai partizánokkal kollaborál, de ez se vezetett célhoz. Végül szabályos egyházüldözés kezdődött, amely szinte a mai napig se ért véget: Tódor püspököt a lócai templomszentelés után Beregszőlősről Munkács felé tartván Iványi község határában egy teherautóval gázolták

el. Ő és titkára vérző fejjel eszméletüket veszítették, halottnak látszottak. A lovak elpusztultak. A kíséretükben lévőket, akik életjelt adtak, dorongokkal agyonverték a teherautó utasai.

Később, a történeteket távolból látó parasztok segítségükre siettek, és észlelték, hogy a püspök és titkára él. A Munkácsi Kórházba szállították őket. Ott két apáca örkdött és ápolta éjjel-nappal a halálos veszélyben lévő

Tódor püspököt. Tudták, hogy a támadások tovább folytatódnak majd. A titkosszolgálat több sikertelen próbálkozást tett, de a két hűséges apáca miatt nem tudott hozzáférni a kiszolgáltatott egyházfőhöz. Végül a főorvos beszerzésével, aki az apácák rendfőnöknőjét álságosan rászedve, parancsot adatott a virrasztóknak a pihenésre, mondván „a veszély elmúlt”, és a kórház kiváló nővérkéje addig tehermentesíti őket.

A két jólélek tudta, miért erőlködnek az ő eltávolításukon, de az engedelmességi fogadalom miatt meg kellett jelenniük főnöknőjük előtt. Igaz, csak addig, míg el nem tudták mondani neki, mitől tartanak. Sajnos így is elég volt az idő: a beöltözött ápolónővér nem volt más, mint egy Odárka nevű KGB ügynöknő, aki ápolónőnek öltözve az apácák távolléte alatt kuráre mérget (ez az indián nyílméreg, melynek különlegessége, hogy megbénítja az izmok működését, így lehetetlen a légzés, fulladásos halál áll be, majd nyomtalanul lebomlik) injekciózott be a Püspöknek. A két nővér későn érkezett. Már csak az utolsó „Jézusom” sóhajt hallották. Romzsa Teodor 1947. november 1-jén 36 évesen vértanúhalált halt.

K. J.

■ EGY MAGYAR VÉRTANÚ A BOLDOGOK SORÁBAN

XVI. Benedek pápa július 3-án jóváhagyta azt a dekrétumot, amely elismeri többek között *Meszlényi Zoltán* esztergomi segédpüspök vértanúságát. A főpásztor boldoggá avatására október 31-én 10.30-kor ünnepi szentmise keretében kerül sor az esztergomi bazilikában. A szentmisén jelen lesz *Angelo Amato érsek*, a Szenttéavatási Ügyek Kongregációjának prefektusa.

Meszlényi Zoltán Lajos 1892. január 2-án született Hatvanban. Az esztergomi bencés gimnáziumban érettségizett, majd pártfogója, Vaszary Kolos bíboros hercegprímás, esztergomi érsek Rómába küldte ahol teológiát tanult a Collegium Germanico-Hungaricumban. 1915. október 28-án szentelték pappá. 1917-től Csernoch János bíboros hercegprímás megbízásából a Prímási Palotában dolgozott. 1931-ben lett a főkáptalan tagja, nógrádi és honti főesperes, majd a káptalan helynöke. XI. Piusz pápa kinevezése nyomán, 1937. október 28-án Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás, Breyer István győri megyéspüspök és Kriston Endre püspök Sinope címzetes püspökévé szentelte.

Amikor az állambiztonsági szervek Mindszenty József bíboros hercegprímást 1948. december 26-án letartóztatták, majd koncepciós perben elítélték, a kinevezett érseki helynököt, Drahos Jánost pedig megölték, ő lett az esztergomi érseki helynök. Helynöki székfoglalójában ígéretet tett: *„Krisztus hű pásztoraként a hitet és Egyházunk iránti hűséget nem tagadom soha! Isten engem úgy segéljen!”*

Meszlényi Zoltán püspököt 1950. június 29-én 17 óra 30 perckor hurcolták el esztergomi lakásáról az állambiztonsági szervek emberei. A kistarcsai internáló táborba ke-

rült, ahol elkülönítve őrizték és kínozták. A kínzások, ütlegelések és végkimerülés következtében 1951. március 4-én meghalt. Hamvait a rákoskeresztúri Új Köztemető területén helyezték el. 1966. június 24-én földi maradványait exhumálták, és az esztergomi bazilikában helyezték örök nyugalomra. Holtteste az esztergomi bazilika kupolája alatti mellékoltáron lesz elhelyezve.

Forrás: <http://uj.katolikus.hu>

A boldoggá avatási szentmisén plébániánkról is többen részt vesznek, az ifjúsági lelkigyakorlat is ott fejeződik be. Az eseményről a következő Mustármagban beszámolunk. ■

TÚRANAP!

Közösen szeretnénk részt venni a **2. Inter-sport túranapon** a Pilisben. Különböző távokat lehet teljesíteni, célunk, hogy plébániánk összes indulójának teljesített távja meghaladjon a 300 km-t. • Választható egyéni távok: 10,1 km, 18,33 km, 29, 36 km (nevezési díj a helyszínen: 900 Ft) Előzetes csoportos nevezésre is van lehetőség: ekkor a nevezési díj 500 Ft, jelentkezni a plébánián kedd estig lehet, a csoportos nevezést szerda délután leadjuk!

MUSTÁRMAG

a Szent István Király Plébánia lapja,
alapítva 2002-ben, újraindítva 2007 decemberében

Megjelenik évente nyolcszor

Szerkesztőség: Bodóné Edit (B. E.), Czap Zsolt (C. Zs.), Dudásné Szilágyi Márta (D. M.), Füssi Zoltán (F. Z.), Kiss Erika (K. E.), Nemcsics Gyöngyi (N. Gy.)

Jelen lapszámunknál munkatársunk volt még:

Tamás Dóri, Mayer Edit, Mayer Gabriella, Molics Bernadett, Kollányi Judit, Deák Dániel, Varsányi Károly, Kolarics Zoltánné (Dobos Andrea)

A plébánia, illetve a szerkesztőség elérhetőségei:

Cím: 1185 Budapest, Tátrafüred tér 15. • Telefon: 292-1407
e-mail: mustarmag18@yahoo.com

HÁZI PRAKTIKÁK

ROZMARINGOS BURGONYA

Hozzávalók:

2,5 kg burgonya • friss rozmaring (izlés szerint) • 2 doboz 2,5 dl-es főzőtejszín

Elkészítése:

Egy nagy tepsit vastagon kivajazunk. Kb. 2-2,5 kg. burgonyát meghámozunk, uborkaszeletelően vékonyan leszeletelünk, majd fedésben rétegezve lerakjuk a tepsibe úgy, hogy minden sor közé friss apróra vágott rozmaringot szórunk, sózzuk és örölt borsal megszórjuk. A rozmaringgal vigyázunk, mert nagyon intenzív az íze!

2 doboz 2,5 dl-es főzőtejszínt öntünk rá, kb. 20 percig fólia alatt sütjük, majd levesszük a fóliát és rózsaszínre, készre sütjük kb. 200 fokon.

RAKOTT GOMBA

Hozzávalók:

4 db kifli • 4 db tojás • 20 dkg gomba

Elkészítése:

Forró, fokhagymás tejjel leöntünk négy db, karikára vágott kiflit, és hagyjuk, hogy jól megszívja magát. Keményre főzünk 4 db tojást, és pörköltet készítünk 20 dkg gombából. Kizsírrozzunk vagy kiolajozunk egy tűzálló edényt, kibéleljük egy sor levétől lecsorgatott kiflivel, erre egy sor karikára vágott kemény tojást terítünk és befedjük a gombapörkölttel. Megöntözzük tejföllel, és az egészet lefedjük kiflikarikákkal. Forró sütőben pirosra sütjük, tálalás előtt meghintjük reszelt sajttal a tetejét.

HIRDETÉSEINK

LITURGIKUS ESEMÉNYEK

- **november 2. hétfő:** Halottak napja – 18 órakor ünnepi szentmise lesz, utána közösen elmondjuk a Halottak napi esti szolozmát. Ezt a szentmisét azokért ajánljuk fel, akiknek a nevét a kosárába belehelyeztük;
- **november 2. hétfő:** 24 órás szentségimádás;
- **november 13. péntek:** fatimai engesztelő imaest a Szent László Plébánián (Havanna telep) – 17 órától rózsafüzér, 18 órától szentmise;

KÖZÖSSÉGI ESEMÉNYEK

- **november 7. szombat:** kirándulás a Pilisbe;

- **november 8. vasárnap:** 16 órakor a rózsafüzér társulat találkozója a plébánián;
- **november 14. szombat:** 9 órától lombtakarítás a templomkertben;
- **november 15. vasárnap:** dokumentumfilm-klub: *Az elhallgatott zenekar*;
- **november 30. hétfő:** 20 órától Aszszonykór a Plébánián.

GYÓNTATÁS

Vasárnap 8.30–9.00 és 17.15–17.45 óráig, valamint egyéni megbeszélés alapján.

AZ IRODAI SZOLGÁLAT IDŐPONTJAI

Minden hétfőn és szerdán 16.00–17.45, pénteken 9.00–11.00 óráig.